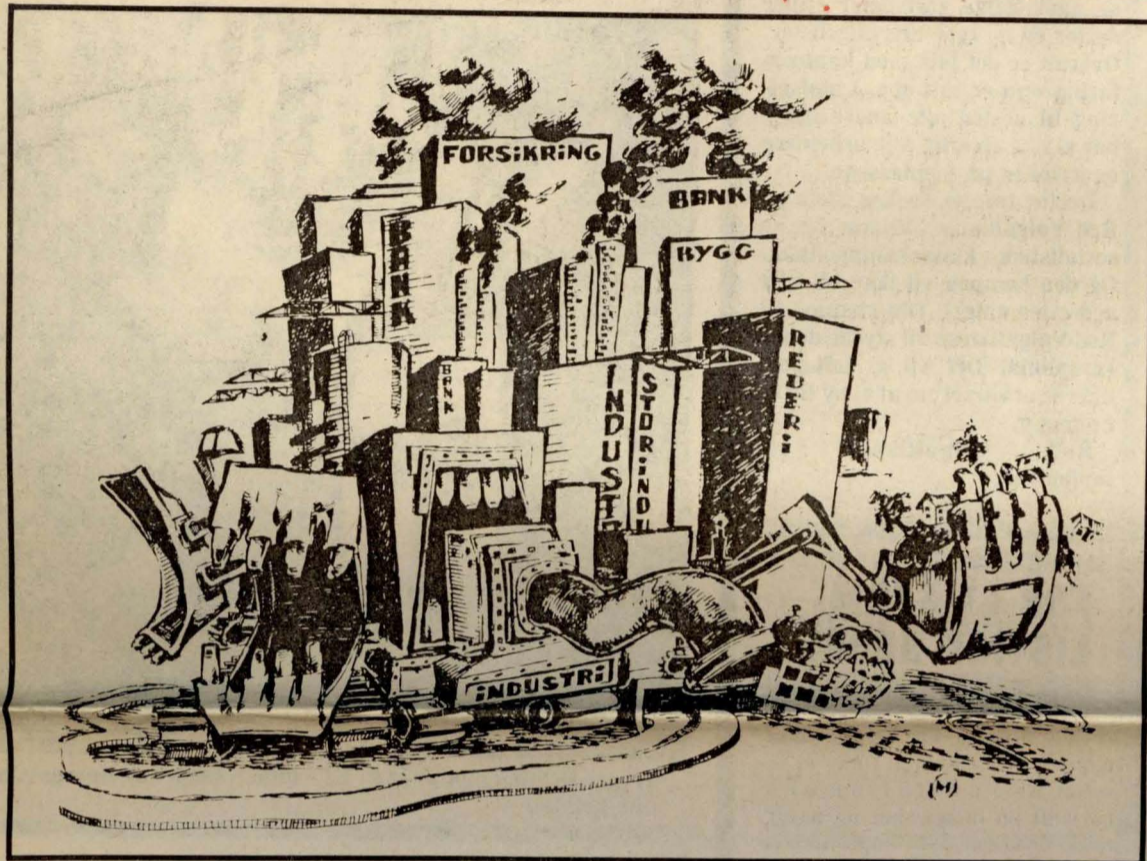

RØD VALG- ALLIANSE

(AKP(m-1) og uavhengige sosialister)

Valgavis for Akershus

Stans pendlinga — senk skattetrykket!

Oslo skal få nye boligbyer. Bare fire mil fra byen — i Sørum og Aurskog. Det blir «vekst og utvikling» i bygda, og «bare» 8 miles arbeidsreise for de som bor der. For i Aurskog og Sørum er det ikke arbeidsplasser nok. Profitten sies å bli lavere der. Derfor «lønner» det seg å la folk reise noen timer pr. dag.

For å skape nye «trygge» kår for enda fler trengs motorveier fra byggefeltene inn til Oslo. Storindustrien i Oslo vil selvsagt ikke betale for veier de trenger. Skattene blir høyere for å sikre oss denne «velferden».

Og så diskuteres det: Skal veien gå i tunnel eller bro gjennom Skedsmo? Vil Lørenskog-folket overhodet ha en slik vei? Nå er planen å la to motorveier mø-

tes ved Nebbursvollen friluftsbad det største i Skedsmo. Derfra skal den rett forbi den største skolen i kommunen, over fotballbanen, og ut til de nye boligbyene.

Klart det koster penger. Motorveien nordover fra Oslo koster 7–10 mill. pr. kilometer. Men annet er ikke å vente. Skal storindustrien slippe å være der folk bor, i Sørum og Aurskog, betyr det mer skatt til nye motorveier. Og folk i kommunene mellom må akseptere statens politikk og la motorveiene slippe fram.

Nå er det bare at folk ikke gjør det. I Lørenskog er det hard motstand. Folk aksepterer ikke motorveier. Og det gjør de rett i. Fikk vi arbeidsplasser der folk bor trengte vi ikke motorveiene. I stedet for å betale veianlegg,

kunne vi da heller kjempe for å skjære ned på skatter. F. eks. kunne det la seg gjøre å fjerne moms på maten — der staten nå tar inn over 2000 millioner på folks nødvendige matkonsum.

Det sløses med skatten. Boligreisningen i Aurskog er ikke satt i gang for å skaffe bedre husrom for folk der. Det bygges for folk som har blitt tvunget til å reise til Oslo og rødet fra alle kanter av landet, fordi det ikke er arbeid å få ellers. Folk har utmerkede hus bare at de ligger langt fra der banker og industriledere ønsker å plassere bedriftene sine.

Derfor viser motorvei-aksjonen riktig regning, også for å vise hvordan skattene kan senkes. Motorvei løser slett ikke problemer for utkantkommunene i Akershus.

1) Grethe Thowsen, bibliotekar, Asker. Formann i kommunale bibliotekarers forening, tilsluttet Norsk Kommuneforbund.

2) Carl Henrik Størmer, lærer, Nesodden. Medlem i kommunestyret på Nesodden, formann i lønns- og forhandlingsutvalget, varamann til fylkesstyret i Norsk Lærerlag.

3) Andreas Olsen, renovasjonsarbeider, Bærum. Formann i renovasjons-gruppa i Bærum

kommune, styremedlem i Bærum Samorg.

4) Carl-Erik Schulz, høgskolelektor, Skedsmo. Sekretær i avd. 108-1 i Norsk Tjenestemannslag. Medlem av kommune- og skolestyre i Bærum 1968-70. Formann i Det Norske Studentersamfunn våren 1970.

5) Laila Norli, rengjøringshjelp, Asker. Medlem i Asker kommunestyre, og styret i personalforeningen ved Dikemark syke-

ARBEIDS- PLASSER DER FOLK BOR!

— Pendling betyr utbytting. I Akershus er det nær 60 000 pendlere — nesten 50% har arbeid i annen kommune enn de bor i. Fra 1969 til 1971 flyttet nærmere 50 000 til Akershus. De kom ikke hit fordi det var jobb her i fylket — men fordi det var kortere vei til jobb i Oslo.

Den kraftige sentraliseringen i Oslo-området skyldes storfinansens profittthunger. Bedriftene plasseres der de tjener mest. Folk må flytte eller pendle dit. Omkostningene ved sentraliseringen må skattebetalerne punge ut med. Men mest betaler pendlerne selv med økt slitasje både på kropp og sinn.

Det er Grethe Thowsen, nr. 1 på lista i fylket, som sier dette.

Regner en at en pendler bruker en time til jobben fra Akershus, betyr dette at 12–15 000 årsverk rett og slett blir reist vekk — uten at de som sitter på buss og tog får betalt for dette.

Nye motorveier trengs når fler må reise langt til jobben. Nye skoler må bygges når skolestuene i utkantstrøkene står folketomme. Folk slites raskere ut når arbeidsdagen blir ti-elleve timer. Behovet for trygd øker. Staten og storfinansens betaler disse utgiftene på vanlig måte: La pendlerne betale det sjøl med økt skatt.

BEDRIFTENE ER TRYGDEMISBRUKERE

Pendlere blir fortære syke og ofte uføretrygdet før de går av med alderspensjon. LOS nestformann har gått i spissen for å reise en hets mot det som kalles misbruk av trygd. Men det er jo selve pendlingssystemet som sliter folk ut! De virkelige trygdemisbrukerne er

storbedriftene som tvinger folk til pendling bare for å sikre seg sjøl høy profitt.

De er også frekke nok til å true kommunene til å betale for at de skal flytte ut av Oslo. Grovest er vel General Motors som påstås å ha kostet hver Skedsmo-familie over 2000 kroner fordi dette verdenskonsernet slipper skatter! De borgerlige partiene og Arbeiderpartiet går typisk nok inn for å redde storfinansens unna skatter. Samtidig veltes større skattebyrder over på folket.

ARBEIDSPASSER DER FOLK BOR!

— Et viktig krav fra Akershus-folk må være: Arbeidsplasser der folk bor! Nå slåss vi mot høye togpriser, mot miljøfiendtlige motorveier, mot boligdyrtid i drabantbyer.

Vi i Rød Valgallianse lover ikke med feite ord å stoppe pendlingen bare folk stemmer på oss. Bare arbeidsfolks egen motstand kan stoppe utbyttingen. Men vi lover å bruke alle muligheter til å støtte pendlere som slåss mot dette utbyttingssystemet, slutter Grethe Thowsen.

Rød Valg- allianse i Akershus

hus.

6) Mette Eggen, vitenskapelig assistent, As.

7) Bente Formo Berntsen, pleier, Bærum. Formann i personalforeningen ved Bjerketun.

8) Tor Oppedal, fabrikkarbeider, Eidsvoll.

9) Reidun Jensen, husmor, Skedsmo.

10) Svein Gåsemyr, konsulent, Skedsmo. Formann i avd. 2-12 i Norsk Tjenestemannslag. Tidlig-

ere formann i SFs skattekomite.

11) Solveig Solheim, husmor, Ski.

12) Thorkild Thorkildsen, lærer, Gjerdrum. Redaktør av Folke-magasinet.

13) Anne Karin Dyring. Student ved Landbrukshøgskolen, Ski.

14) Lars Gunnar Lingås, sosialskoleelev, Nesodden.

15) Frøydis Sjølyst, sykepleier, Lørenskog.

16) Jon Holmen, Hjelpearbeider, Asker.

STEM RØD VALGALLIANSE!

Den eneste måten du kan kaste bort stemmen din på ved høstens Stortingsvalg, er å bruke den mot din overbevisning. Tenk over dette:

Rød Valgallianse har stilt arbeidsfolks krav mot skattepress og dyrtid: Bort med all moms, la folk betale skatt etter evne. Hev satsene for statskatt slik at vanlige arbeidsinntekter blir fritatt. Forsvar de trygdedes rettigheter, men still også krav om arbeid etter evne og bosted. La storfinans betale for sentralisering, motorveier og oppsvulmet statsbyråkrati.

Rød Valgallianse er alene på venstresida om å avsløre DNA-ledernes bløff om «arbeiderregjering» og «sosialistisk flertall». Bratteli & co. er borgerlige politikere, og har ingen krav på prinsipiell støtte eller lojalitet. Husk EEC-kampen! Fra sak til sak må vi avgjøre om DNA's forslag skal bekjempes eller støttes.

Rød Valgallianse har vist en konsekvent vilje til å ta lærdom

av EEC-kampens lærdommer for enhetsarbeidet. Gang på gang har vi gått inn for ett listealternativ på venstresida ved høstens valg. Arets 1. mai bekreftet at et slikt samarbeid er mulig. En stemme til Rød Valgallianse vil øke denne politikens slagkraft, være et bidrag til på ny å samle venstresida i viktige klassekampsspørsmål.

Rød Valgallianse gir ingen illusjoner om Stortingets makt og innflytelse. Skal arbeidsfolk oppnå resultater må de sjøl ta opp kampen. Vi har brutt fullstendig med løftepolitikernes vanlige valgfrase: «Stem på oss, så blir alt bedre». Derfor vil våre kandidater og aktive tilhengere overalt delta i den kampen som føres på arbeidsplasser, i bomiljøer og bygdesamfunn for folkets interesser.

Rød Valgallianse er et sosialistisk alternativ. Bare sosialismen kan fjerne årsakene til utbygging og undertrykking, sikre arbeidsfolks økonomiske kår, skape ar-

beidsplasser der folk vil bo. Men vi firveksler ikke sosialismen med sosiale reformer, med banknasjonalisering og borgerlig statsdrift. Sosialismen betyr at arbeiderklassen, sammen med andre grupper i folket, statsmakta fra den herskende kapitalistklassen og kontrollere økonomien.

Rød Valgallianse av AKP (ml) og uavhengige sosialister stiller derfor en ny type Stortingslister. Overalt er det folk med kamperfare som er satt opp. I motsetning til nesten alle andre lister har vi tatt alvorlig å få arbeidere og kvinner på topplassene.

Derfor tror vi du kan stole på Rød Valgallianse. Vi står for en sosialistisk klassekampolitikk. Og den kampen vil ikke bli lagt ned etter valget. Din stemme til Rød Valgallianse vil styrke denne kamplinja. Det vil gi løftepolitikere et varsel om at ei ny tid er i emning.

Rød Valgallianse 10. september!

13 JAHRE-
SKIP FOR
13 KRONER

MOMS
LA DE

For 13 kroner kan du kjøpe tretten av Anders Jahres skip — i alle fall hvis du skal ta regnskapet hans bokstavelig! Avskrivningsreglene gjør det faktisk mulig for en skipsreder å skrive ned en 70 000 tonner til en verdi av en krone i løpet av 7-8 år. Dette reduserer formues-

skatten kraftig. Og end viktigere — de svære summene som skipsrederen skriver ned på skipene sine med, har han rett i følge skatteloven å trekke fra når inntektsskatten skal betales. Ser vi så på den virkelige verdien av Jahres skip, finner vi at

Trygve Bratteli mottar ja til EF-stemmeseddel av Høyres Albert rike betale..

Støtt kvinnenes kamp

De norske kvinnene er i dag undertrykt både politisk, økonomisk og sosialt. Rød Valgallianse vil spre opplysning om ulike former for kvinneundertrykking i vårt samfunn, og vi vil arbeide for oppslutning om de krav kvinnebevegelsen sjøl har reist. Det er kvinnene som må gå i spissen for egen frigjøring!

Vi vil særlig legge vekt på å delta i kampen for:

- Kraftig øking av barnehage- og daghjemsplasser.
- lik lønn for likeverdig arbeid.
- økt antall fødeplasser, og at fødestuene i distriktene må få stå.
- kvinnenes rett til sjølbestemt abort.

Hva forteller listene?

en foreløpig oversikt over listene til Arbeiderpartiet (AP) Sosialistisk Valgforbund (SV) og Rød Valgallianse (RV) forteller oss litt om kvinnerepresentasjonen:

Kvinner på førsteplass:

AP: 3 av 19
SV: 2 av 19
RV: 6 av 19

Kvinner på annenplass:

AP: 4 av 19
SV: 5 av 19
RV: 12 av 19

Antall nominerte kvinner tilsammen på de fem første plassene:

AP: 18 SV: 26 RV: 40

Kvinnelig arbeidskraft — Bergene sjokoladefabrikk i Oslo.

Bestill materiell

Rød Valgallianses opprop, ungdomsavis, kvinneavis, bygdeavis, soldatavis, plakater, merker, valghåndbok m.m. kan bestilles hos Rød Valgallianse sentralt. Adresse: c/o AKP (ml), boks 211, Sentrum, Oslo 1. Tlf. 42 62 69.

FOR ET SOSIALISTISK NORGE

De problemene som arbeidsfolk over hele landet stadig sterkere reiser protest og aksjon mot, oppstår ikke tilfeldig. De er et resultat av kapitalismens rovdrift på mennesker og natur. Som system vil kapitalismen alltid streve etter mest mulig profitt, og rasere natur og bryte ned helsa til arbeidsfolk på sin vei.

Det vi i Rød Valgallianse stiller opp mot kapitalismen er det sosialistiske samfunnet. I et slikt samfunn har arbeiderklassen sammen med andre grupper i folket, tatt fra kapitalistene eiendomsretten til og kontrollen over finansvesen, energikildene, industri, transport, kommunikasjoner og handel. I et slikt samfunn vil produksjon for profitt erstattes med produksjon for å dekke folkets behov. Sosialismen vil bety å utvikle landet etter planer som er skapt i masse-diskusjoner på alle arbeidsplasser og i alle lokalsamfunn — ikke bak byråkraters stengte dører. Med sosialismen vil arbeidsfolk for første gang få virkelig demokratisk kontroll med statsapparatet og det økonomiske livet.

En så omfattende forandring kan ikke gjennomføres fra ministertaburetter. A frata de norske og utenlandske monopolene og andre kapitalister deres makt og eiendom, er en så stor oppgave at den først kan løses når hele arbeiderklassen sammen med andre grupper i folket er mobilisert for å løse den.

Vi i Rød Valgallianse mener at arbeidsfolk ikke kan kjempe seg fram til sosialismen gjennom Stortinget. Arbeidsfolks kamp på arbeidsplass og i bomiljø mot statsmakten vil avgjøre spørsmålet: Fortsatt utbygging og undertrykking eller sosialisme. Valg av progressive talsmenn på tinget er en liten brikke i den store kampen som vil finne sted i by og bygd før sosialismen endelig er et faktum.

Rød Valgallianse forsøkte alt: HVORFOR BLE DET IKKE FULL SAMLING PÅ VENSTRESIDA?

Hvorfor har det ikke lyktes å samle hele venstresida i ett listealternativ? Det spørsmålet har naturlig nok mange stilt seg. Her er en kort sammenfatning av hva som skjedde:

Først på året deltok marxist-leninistene aktivt i arbeidet for enhetslister, bl.a. gjennom underskriftsaksjoner. SF stilte seg på dette tidspunkt avventende til hele saka.

AKP (ml)s stiftelseslandsmøte i februar vedtok å arbeide for valgsamarbeid med andre partier og grupper på venstresida.

Etter bruddet DNA — AIK ble Sosialistisk Valgforbund opprettet. SF, AIK og KNP gikk inn for boikott av AKP (ml).

1. mai lyktes det de fleste plasser likevel å samle hele venstresida i enhetstog.

29. mai innledet AKP (ml) et samarbeid med uavhengige sosialister under navnet Rød Valgallianse. Tilbudet om full samling stod fortsatt ved lag.

1. juli avholdt Rød Valgallianse av AKP (ml) og uavhengige sosi-

alister sin første landskonferanse. Det ble der vedtatt å sende et åpent brev til Sosialistisk Valgforbund med en siste oppfordring til enhetslister. Brevet etterlyste samtidig klargjøring av valgforbundets holdning til DNA-ledelsen. Dersom felles-lister ikke ble realisert ønsket Rød Valgallianse en minst mulig fiendtlig holdning mellom partene i valgkampen. For å diskutere dette og andre problemer av interesse ble det foreslått et felles møte.

Svaret fra Valgforbundet hovedstyre kom først i august. Det kan sammenfattes slik: Ledelsen i Sosialistisk Valgforbund ønsker ikke noe valgsamarbeid med partene i Rød Valgallianse. Årsaken er at en skal opprette nytt parti etter valget. Valgforbundets ledelse avviser også å delta på noe møte av den karakter som landskonferansen foreslo.

Det er altså klart at valgforbundet først og fremst er en partibyggende koalisjon, ikke en valgfront for enhet på venstresida i arbeiderbevegelse.

Støtt valgkampen økonomisk Send penger til Kampfondet

Postgiro 2 20 91 30 postboks 9152, Vaterland, Oslo 1.

EN KAN FJERNES - RIKE BETALE

de er forsikret for omlag 325 000 000 kroner!

DERIKE BLIR STADIG RIKERE

I skattedebatten sies det at bare to muligheter finnes: Enten å legge større byrder på vanlige arbeidsfolk, eller å skjære kraftig ned på penger til trygder, skoler, veier, osv. Vi mener at det finnes en tredje mulighet: A ta fra de

dengen. Ingen av dem vil la de

rike og lette byrdene for de fattige.

Det skal ikke mye til for å se at storfinansien skuffer inn store summer. Et eksempel: Den Norske Creditbank alene har et overskudd på omlag 65 millioner, etter at fordelaktige nedskrivninger er gjort. Av dette betalte banken bare 15 millioner i skatt, dvs. 23 prosent. Pengene finnes. Det som mangler er politisk vilje til å skjære ned på storkapitalens profitt.

DE SKJULTE RESERVENE

Eksemplet med Jahre viser hva som er valig å gjøre i norsk rederiverden. Forsiktig anslått skrives det «bort og vekk» verdier for omlag 2 milliarder årlig i den norske handelsflåten, noe som sjølsagt er skyhøyt over den virkelige verdiforringelsen. Dette kan rederne gjøre med loven i hånd. Et eksempel: Rederiet Klaveness presterte i 1971 å betale den ubetydelige sum av kr. 53 000 i skatt av et overskudd (etter avskrivninger) på omlag 1 million, dvs. en skatt på 5 prosent.

SKATTEFRI FONDSAVSETNING

En annen måte å skjule reservene på er skattefri fondsavsetninger. Gjennom sine politikere har storkapitalen sikret slike fond som skal sikre aksjonærenes utbytte til enhver tid. Det finnes distriktsutbyggingsfond, en måte å øke makten gjennom nye filialer i distriktene. Det finnes investeringsfond, og fond til å dekke eventuelle tap i

framtida! Creditbanken har 210 millioner i slike fonds. Jahre har 320 millioner.

UNDERVURDERE VERDIEN PÅ AKSJER OG FAST EIENDOM

A undervurdere verdier av aksjer og fast eiendom er også en hendig metode. Et eksempel: Dyno Industrier bokfører aksjene til lavest mulig kurs, slik at verdien reduseres med nesten 15 millioner! Dynos grunneierdommer er bokført 10 millioner for lavt, hevder Næringsrevyen nr. 15/16 for i år.

Datterselskaper og holdningselskaper er også en populær måte å skjule verdier på. Eksempel: Industrigigantene Dyno og Kværner Industrier er ikke minst på grunn av denne metoden ført opp med null i inntekt. Inntekten fordeles rundt om på mest fordelaktig måte. Internasjonale storkonserner benytter også metoden med å flytte kapital og gjøre verdiene usynlige. Helt tydelig er dette hos selskaper som Honey Bull, Kodak Norge, NEBB, Norsk Texaco og Norsk Shell: Disse opererer med null i inntekt i følge Likningsboka!

MED ANDRE ORD:

Det går an å fjerne momsen og senke de direkte skattene for arbeidsfolk uten at det betyr nedlagte sjukehus og senking av trygdene. Det går an ved å skattlegge storfinansien så det virkelig merkes og ved å skjære inn på militærutgiftene, statens overskudd og subsidiene til næringslivet!

Anerkjenn Kambodsjas verkelege regjering!

Dei siste hendigane i Indo-Kina syner kor viktig det er å halde fram med det aktive solidaritetsarbeidet. Nixons bombing av Kambodsja liknar ein freistnad på folkemord. 60 000 tonn bomber fell over landet kvar månad! Alt i 1969 byrja USA å bomba Kambodsja — i løyndom. Folket gjorde framsteg, i kampen, og i mars 1970 gjorde den reaksjonære Lon Nol, støtta av Nixon og CIA, eit statskupp. Den verkelege regjeringa, leia av prins Nordom Sihanouk, svara med å samle motstanden i ein nasjonal frigjeringsfront, FUNK. Litt seinare vart Kambodsjas Kongelege Nasjonale Einskapsregjering, GRUNC, leia av Sihan-

ouk, oppretta. No kontrollerar GRUNC 90 prosent av landet. Trass i dette saboterar Sovjet — leiarane det kambodsjanske folket sin kamp. Dei støttar Lon — Nol — juntaen økonomisk. Dei har diplomatisk samband med juntaen, dei har ikkje anerkjent GRUNC! Difor treng folket vår stønad. GRUNC er til no anerkjent av 40 statar. Vi må kreve av den norske regjeringa at dei anerkjenner GRUNC som Kambodsjas verkelege regjering! Samstundes må vi ta opp kravet på ny om at regjeringa no må sjå til å anerkjenne PRR, Den Provisoriske Revolusjonære Regjeringa i Sør-Vietnam. USA UT OR INDO—KINA!

HVEM SPLITTER ARBEIDERBEVEGELSEN?

DNA og de andre på tinget bare uenige om småposter

Kristian Grøndahl har tidligere hatt tillitsverv i Arbeiderpartiet, sitter som representantskapsmedlem i LO fra Arbeidsmandsforbundet, var formann i kriseutvalget i Knaben sist vår og står i dag som 3. mann på Rød Valgallianses liste i Oslo.

Han sier at splittelsen i arbeiderbevegelsen ikke er et resultat av en krangleveren venstreside.

Denne splittelsen må DNA-ledelsen ta det fulle ansvaret for. Hele tida etter krigen har Arbeiderpartiet drevet en systematisk kommunisthets. Hetsen omfattet også alle radikale i arbeiderbevegelsen. I denne tida gikk Arbeiderpartiet over til å bli et av de verste borgerlige partiene. Det ble ført en politikk som blant annet la mer skatt på de små, mens industriherrene ble gitt skatteletter i alle former. LO fulgte hakk i hel. Resultatet kjenner vi, en gjennomgående splittelse i arbeiderbevegelsen.

SKATTESNYTERIET

GJORT «LOVLIG» AV DNA

— Hvor står arbeiderfolk flest i dette bildet? é

Jeg tror EF-avstemningen var et nei fra arbeidsfolk som ikke bare dreide seg om denne Det var et nei til tariffpolitikken, et nei til momsen og til hele arbeiderpartipolitikken.

Folket er lei av å bli lurt gang på gang. Hva slags arbeiderpolitikk er det når en skal betale mer i skatt enn to-tre skipsredere til sammen? Skattesnyteriet kalles «lovlig». Ja, det er gjort lovlig av et parti som kaller seg arbeiderparti!

CREDITBANKEN

BESTEMMER

— Nå har du jobb i Oslo etter å ha blitt tvangsflyttet fra Knaben.

— Jeg er gammel Sagene-gutt. Oslo er en by som har vært DNA-dominert lenge. En venter seg arbeiderpolitikk, men hva ser en? Bank- og finanspallassene skyter i været. Kapital og arbeidskraft bindes i disse kjempebyggene. De kunne vært brukt til boligformål. I stedet blir det få og dyre boliger. Arbeidsføre kvinner

og menn må ta overtid og ofte ekstraarbeid, og likevel gå på sosialen for å klare utgiftene.

Byen styres ikke av bystyret, akkurat som landet ikke styres av Storting eller regjering. Bystyret kan få lov til å bestemme om en bygning skal bygges i høyden eller i lengden. Men det er Creditbanken som bestemmer om det skal bygges noe i det hele tatt.

Vi må aldri akseptere at finansyrstenes ønsker om mer fortljeneste skal bestemme hvor arbeidsplassene skal ligge.

UENIGE OM SMAPOSTER

— Grøndahl, du er først og fremst knyttet til fagbevegelsen. Hva med tariffoppgjørene?

— Våre tariffrevisjon koplet inn regjeringa. Dette tåler vi ikke. Vi må fortsatt ha frie oppgjør der partene som skriver under på tariffen og overenskomster deltar og ingen andre. Regjeringa skal ikke delta i forhandlingene og blande inn «løfter» om subsidier og andre ting. Aspengren uttalte at den borgerlige regjeringa hadde brutt løftet sitt etter indekshoppet i juli, men DNA og de borgerlige er bare uenige om småposter. Kapitalen bryr seg ikke om hvem som sitter med regjeringsmakta av de partiene.

Vi må nå gå inn for at fagforningene blir gjenreist som skikkelige kamporganisasjoner igjen. Derfor er det også viktig å få folk ikke bare i fagorganisasjonene men også på stortinget der de konsekvent kan kjempe for folkets interesser og avsløre det råtne dobbeltspillet som drives under dekke av parlamentarisme og «demokrati».

1960 - 1972: Løna opp berre 3 600 kroner

Kvar vart det av pengane?

Det er eit spørsmål mange arbeidsfolk med god grunn stiller seg. For samstundes som vi dagleg får både høyre og sjå om koss velstanden i velstandssamfunnet aukar over alle grenser, kan folk lett forvise seg om at ned i lønningssposen har velstanden i k k j e teke vegen. Kvar då?

Norsk Arbeidsgiverforening (NAF) har hjulpet oss med ein del av svaret. NAF's økonomisk statistiske kontor har rekna på utviklinga av den verkelege inntekta mellom anna for ein familie med to born, brutto inntekt 1972: 35 000. Ein slik familie tente i 1960 brutto 13 919 kroner. Men om vi

dreg frå skatten, legg til trygdene, og reknar om kroneverdien i høve til prisstigninga som på desse 13 åra auka med 77 prosent, finn vi at den verkelege inntekta — «disponibel realinntekt» — på desse 13 åra auka med snau 3 600 kroner — nøyaktig 3 572. På 13 år. Frå 1971 til 1972 gjekk den verkelege inntekta ned med 295 kroner. For ein einsleg arbeidar med same inntekt gjekk den ned med 234 kroner.

Går vi til andre kjelder, til dømes Norsk Tenestemannslag si gruppe i Statistisk Sentralbyrå, har dei påvist at den verkelege inntekta for statstilsette har gått

ned over eit lengre tidsrom.

Alt dette viser ikkje til fulle korleis dyrtida råmar alle grupper av folket, fordi levekåra for store folkegrupper er ukjent land for offentlig statistikk. Mellom dei er eit stadig aukande tal arbeidsfolk som vert nedslitne og skild ut i den gruppa Aftenposten kallar «B-laget i næringslivet». Det er dei omplasserte, dei yrkesskadde, dei med låg utdanning, dei eldre. Dei er veikt organiserte grupper som sakkak bakover i lønnskampen, og som vert råma endå hardare av dyrtida.

Kvar vart det så av velstanden? I pungen til direktørane, til bedriftsherrane, til deres venner. Pengar finst -

Klassekampen abonnement

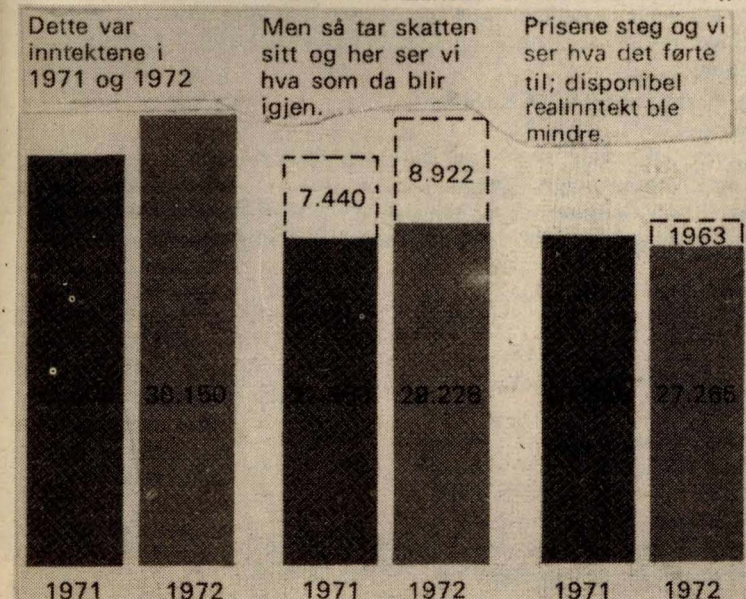
For kr. 6,- får du valgabonnement på APK (m-1)s avis Klassekampen. Det var fram til 1. oktober. Tilbudet gjelder for nye abonnenter. Merk postgiroinnbetalingskortet «Valgabonnement».

ORDINÆRE

ABONNEMENTPRISER

1/1 år: kr. 60.00, 1/2 år: kr. 35.00, 3 mndr. kr. 18.00.

Send penger på postgirokonto 20 66 99.. Adresse er Klassekampen, boks 6179, Etterstad, Oslo 6. Ønsker dere å få tildendt regning, så er det i orden.

Illustrasjon frå heftet «Hvor ble det av pengene» — utgitt av Norsk Arbeidsgiverforening

LAILA NORLI:

— Jeg synes det er sørgelig at det ikke ble felles liste til venstre for Arbeiderpartiet. Trodde ikke det var så vanskelig å samarbeide når en først skulle gå sammen. Hvorfor ikke ta med alle, om ikke for annet enn å se åssen det gikk?

Det er Laila Norli, nr. 5 på Rød Valgallianses liste i fylket som sier dette. Hun arbeider på Dikemark sykehus i Asker og sitter i fagforeningsstyret. Dessuten er hun kommunestyremedlem valgt inn på Arbeiderpartiets liste. Nå har hun gått ut av partiet.

— Jeg har vært medlem av Arbeiderpartiet i 10 år. På mange måter var det mange sunne folk i partiet før, folk som hadde arbeid ved sida av. Nå har de fått mer tid til politikk, og det skulle en forvente var bra. Men dessverre har det blitt alt for lite politikk for sakens skyld, og mer for karrieren. Det burde ikke være verdig arbeiderpartifolk.

SAMARBEID — IKKE LØFTEPOLITIKK

Asker er bosted for Oslos høyere funksjonærer i stat og forretningsliv.

Jeg tror mange av dem som planla Asker som boplass for folk i høyere stillinger hadde gode hensikter. Men i dag har ikke Askerbefolkningen fått mye igjen av den velstandsøkningen slike høye skattebetalere skulle bringe til bygda. I Heggedal, Volden, og Dikemark f.eks. må folk stort sett stå med vaskevannsfat og må bruke utedo. Distriktene faller utenfor de kommunale vann- og kloakkanleggene som bare blir nye bo-områder til del.

Erfaringer fra kommune-styrearbeidet

— Det er mye som burde være gjort, men det blir så kjedelig fordi sakene er avgjort før de kommer inn i salen.

Jeg kan nevne to eksempler: Et bilverksted i Asker har søkt om bevilning til bygging av verksted ved Billingstad. I dag står de som arbeider der utendørs, vinter som sommer. Saken har pågått i 8 år. Høyrefolka hevdet at bevilning ville medføre mye biltrafikk og støy, forurensning osv. i området. Dette dreier seg om en gammel, men liten Askerindustri. Søknaden ble avslått.

Det lå også inne søknad fra det svenske møbelfirmaet IKEA. Som kjent satser firmaet på at biler henter møblene.

Denne søknaden gikk gjennom som varmt hvetebrød. Tilhørerne måtte reagere på denne forskjellsbehandlingen.

En kan lure på hvorfor det blåses så voldsomt opp at reisetida Drammen Oslo er kortet ned. Folk som bor mellom får nå atskillig lengre reisetid, uten at dette blir godtgjort på noen måte. En del har nok bil, men det er langt fra noen regel. Tankegangen her er gjennom borgerlig. Arbeidsfolka er avhengig av felles transportmidler.

Hver jul har Kolsåsruene julebasar til veldedige formål i bygda. I Budstikka blir de avbildet og tiltaket rost opp i skyene. Det gross i meg av denne veldedigheten. Som om vi skulle være avhengig av amerikanerne!

Jeg mente det var riktig å slippe av på politikken nå. Men når en ser slik går det ikke an å stille seg passiv.

Velstandsutviklingen

— Min generasjon opplevde en oppgang, vi har hatt det materielt godt og trygt etter krigen. Men, det er blitt lett å glemme bort hva som er arbeidsfolk. Vi er nå på toppen, men nå er skillet i ferd med å dukke opp igjen. Om en er AP-er eller SF-er med hus og høy inntekt blir det vanskelig å snakke de mindres sak. Vi kommer nok snart tilbake til de gamle skillene og merkene.

EF kunne kanskje halt ut det store fallet noen år. Men medlemskap ville gjort fallet høyere.

Jeg mener at å reagere på slike saker bør være tankebaner for arbeidsfolk. Sånne saker skal vi være enige om, dette er saker vi må samarbeide om og stå i mot, slutter Laila Norli. =

FLERE DAG-HJEMSPLASSER

Sølvi Bakke er 22 år, barnepleier og arbeider ved dag-hjemmet på Dikemark sykehus. Hun er aktiv i Kvinnefronten, og vi har spurt henne om hvordan hun oppfatter kvinnes situasjon:

Oslo kommune eier og driver sykehuset som har ca. 1200 ansatte. Mye over halvparten av disse er kvinner. Pleierykker på avdelingene og i dag-hjemmet er typiske kvinne- og lavtlønnsyrker. Vi har ikke lik lønn for likeverdig arbeid. Mannfolkene her, som sjåfører o.s.v. er mye bedre betalt. Jeg har vært her i 2 1/2 år, og i denne tiden har det vært stor utskifting av personale.

Unge jenter jobber ofte kortere enn et år. Kommunen sparer på det. Unge folk trenger oftest ikke daghjemsplasser, og de må finne seg i dårlige boforhold. Kommunen sparer også på det stadig større del av personalet er deltidsansatte — kvinner som bor fra før, som ikke har krav på dag-hjem eller å komme inn i syke- og pensjonskasse. Når prisene og skattene øker, blir stadig flere gifte kvinner tvunget ut i arbeidslivet. Kvinner med barn har liten mulighet for fast jobb på grunn av mangel på daghjemsplasser. Kvinner med opptil 14 års ansiennitet har ikke fått plass. Enkelte må ta permisjon uten lønn fordi de ikke får barnepass.

Sykehusdirektøren har det avgjørende ordet når det gjelder fordelingen av de plassene som er. De blir mer fordelt etter stilling enn ansiennitet. Åpningstidene på daghjemmet tar ikke hensyn til at folk må jobbe på kvelden og i helgene. Dette, og fordelingen av daghjemsplassene, rammer spesielt enslige mødre. Vi må gå sammen og kreve full dekning av behovet for daghjemsplasser. Vi kan ikke godta den kriseløsningen kommunen kommer med ved å ta i bruk en nedlagt sykeavdeling som daghjem. Den eneste måten vi kan forandre på forholdene er at vi kvinner går sammen og kjemper for våre krav.

Jeg støtter Rød Valgallianse fordi jeg mener Rød Valgallianse betyr støtte og styrking av vår kamp.

CARL HENRIK STØRMER:

Brakkeby og ukependling løser ikke boligproblemet

Bolignøden i Oslo rammer ikke bare Oslo-borgere. Når storkapitalen finner det mest lønnsomt å legge arbeidsplasser i Oslo-regionen, overlates det til arbeidstakerne å finne seg et sted å bo.

For mange bedrifter er det i dag lønnsomt med fleksibel arbeidskraft, d.v.s. å kunne ansette og sparke arbeidsfolk etter behov. Under slike forhold er brakkebyen og ukependling deres bidrag til løsning av boligproblemet.

De kommunale og statlige myndigheter har i fullt monn innsett betydningen av en slik «fleksibel» holdning, og istedet for skikkelig boligreisning ved arbeidsplassene til priser som folk kan klare, eksporteres problemene i all stillhet til nabokommuner som Frogn og Nesodden,

som har stor «reserveboligmasse».

— Reserveboligmasse? — Vi spør 2. mann på Akershuslista Carl Henrik Størmer, kommunestyremedlem på Nesodden.

— Ja, gamle, tildels forfalne sommerhytter — uten vinterisolasjon, uten vann og kloakk, og med dårlige og dyre transport- og servicetilbud.

Nå sier bygningsloven at det er ulovlig å konvertere, d.v.s. ta i bruk gamle sommerhytter som helårsbolig uten godkjenning. Slik godkjenning gis bare dersom bygningene tilfredsstillende kravene til helårsbolig — vann, kloakk, isolasjon etc.

MIDDELALDERSKE TILSTANDER

— Hvordan kan det ha seg at fler og fler sommerhytter tas i bruk, på Nesodden snart 50%, uten lov?

Jo, for å være «fleksible» har kommunene bestemt seg for å se gjennom fingrene med dette. Offisielt er ikke hyttene tatt i bruk, så offisielt behøver en heller ikke gjøre noe med dem, heller ikke for å bedre standarden i form av vann, kloakk, veier m.m. De stakkars beboerne vet bedre enn å klage eller stille krav til myndighetene. Gjør de det, har de innrømmet ulovlig innflytting og kan risikere øyeblikkelig utkasting.

I dag hersker det faktisk middelalderke tilstander i store deler av Nesodden. På Ursvik, Helvik,

Berger, Fjordvangen, Sørby, Flaskebekk og Svestad flyter det åpne, ulovlige klakker i veigrøtter, brønner og bekker. På disse stedene leker barn. Omgangssyke hører til dagens orden, og epidemifaren er stor. Distriktslege og helserådsmedlemmer som har søkt å gripe inn, står maktesløse.

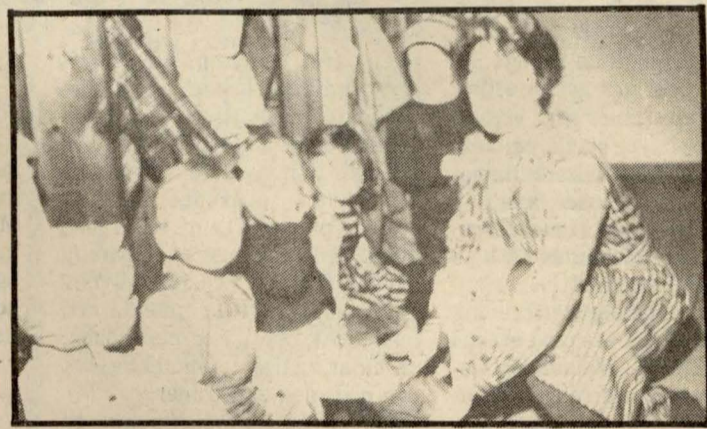
TOM KASSE?

— Men kommunekassa er tom, sies det?

— Det finnes da penger til regulering av nye boligfelt, tildels for luksusboliger. Sannheten er at det ikke er profittskapende å regulere de gamle sommerboligfeltene. De svake røstene derfra er ikke sterke nok til å ta opp konkurransen med kapitalsterke entreprenører som Andrensens Bank eller Brødrene Hodnugsseth når de tvinger gjennom sine prosjekter.

— Hva er så vårt program i denne situasjonen?

— Full støtte til beboerne i de gamle sommerboligområdene krav om at stat, fylke og kommune bekoster regulering, kloakkering og rehabilitering av disse områdene. Avvisning av forsøk på å kaste ut beboerne under henvisning til bygningsloven. Full støtte til de som kjemper mot at beboerne i strøk uten vann og kloakk selv skal dekke utgiftene. Utbygging av nye boligfelt i tilknytning til eldre — slik at de eldre områdene samtidig kan sikres skikkelig standard.

STØTT RØD VALGALLIANSE!

En rekke steder i Akershus er det organisert lokale grupper av Rød Valgallianse. Disse er åpne for alle som støtter Rød Valgallianse. Om du ikke finner noen representant for Rød Valgallianse lokalt — så bruk denne talongen:

RØD VALGALLIANSE I AKERSHUS

Uranienborgveien 11, Oslo 3.

Jeg vil gjerne delta i valgarbeidet for Rød Valgallianse.

Jeg ber om nærmere opplysninger.

Jeg støtter Rød Valgallianse, og har sendt økonomisk støtte til kampfondet, postgirokontoret 2 20 81 30, postboks 9152 Vaterland, Oslo 1.

navn

adresse

yrke

Fylkeskontoret for Akershus er i Uranienborgveien 11 i Oslo, og er åpent mellom kl. 10 og 18, lørdag til 13. Telefon: 69 54 83.

Ansvarlig redaktør og utgiver av denne avisa: Carl-Erik Schulz. Trykt i Samhold-Trykk, Gjøvik.